

BÆRre Lekkert: Bærekraftige jordbær i substrat

Prosjektleder: Tina Schmaucks, NLR

Samarbeidspartner: NIBIO Holt Tromsø ved Anne Linn Hykkerud, Grøntrådgivere i NLR region nord, Kristin Sørensen og Sunniva Løwø

Prosjektet er finansiert gjennom støtteordningen *Bærekraftig verdiskaping og matproduksjon i nord* som et 3-årig prosjekt med oppstart juni 2026 til desember 2028

Dyrking med produksjonsklare jordbærplanter i substrat på table-top i tunnel har gitt nye muligheter for jordbærproduksjonen i Nord-Norge. Jordbærproduksjon i substrat i Nord-Norge har siden 2015 gått fra å være en nisjeproduksjon til å bli en reell og voksende produksjonsform. I takt med økte kostnader på innsatsfaktorene de siste årene, har utviklingen imidlertid stagnert. Dette til tross for at markedet på ferske, nordnorske jordbær på ingen måte er dekket.

Bærproduksjonen er i rask utvikling og det stilles høye krav til kunnskap og lønnsomhet. Prosjektet ønsker derfor å utvikle ny kunnskap og metoder, for bedre oppfølging av produsenter. Dette for å bidra til mer stabile avlinger og bedre lønnsomhet i næringen. Dette vil gjøres gjennom to delmål. Disse inkluderer kartlegging av produksjonsdata og driftsteknikk hos dyrkere med jordbær i substrat, og sortstesting tilpasset det nordnorske klimaet.

Delmål 1. Kartlegge dyrkernes gjødsling- og vanningsrutiner i tunnelene for å utvikle gjødslings- og vanningsnormer tilpasset nordnorske forhold. Optimalisert gjødsling og vanning er viktige suksessfaktorer for avling og smak. Jordbærproduksjon i tunnel er en svært intensiv produksjonsform i Nord-Norge. Fra planting til begynnende høsting går det kun ca 60 dager – og dersom plantene ikke får det riktige stellet kan avlingen og kvaliteten reduseres betraktelig.

Dagens gjødslingsnorm er utviklet under sørnorske dyrkingsforhold, og ikke tilpasset nordnorske forhold. Resultatet er at nordnorske dyrkerne i stor grad må prøve seg fram, noe som gir store variasjoner i avling mellom produsenter og mellom år. Prøvetakingen vil gi grunnlag for utvikling av gjødselsnormer tilpasset regionale forhold i nord, og gi rådgivere et verktøy for tettere oppfølging av produsentene i sesong.

Delmål 2 jobber med sortstesting av sorter som gir høyere avling med god kvalitet i nord. Sortsvalg er avgjørende for avling og kvalitet i jordbærproduksjon. I tunnelproduksjon der plantematerialet skiftes ut hvert år, er det også mulig å ta i bruk nye sorter relativt raskt. Det blir kontinuerlig utviklet nye sorter som kommer på markedet. Ofte er disse tilpasset Europas kontinentalklima eller i beste tilfelle det sørskandinaviske klimaet. Sortene fungerer i ulik grad i nord og det er derfor nødvendig å testet sorter i forsøk før det gis anbefalinger til produsenter som gjør store investeringer i plantemateriale. Sortsuttestingen vil bli gjennomført på NIBIO Holt i Tromsø.

Overordnet resultat skal være å utvikle nye normer og anbefalinger tilpasset nordnorske forhold innen produksjon av jordbær i substrat. Resultatene vil bli formidlet i fagmøter, rapporter og nyhetsbrev.